

Lietuvių kalbos pamoka

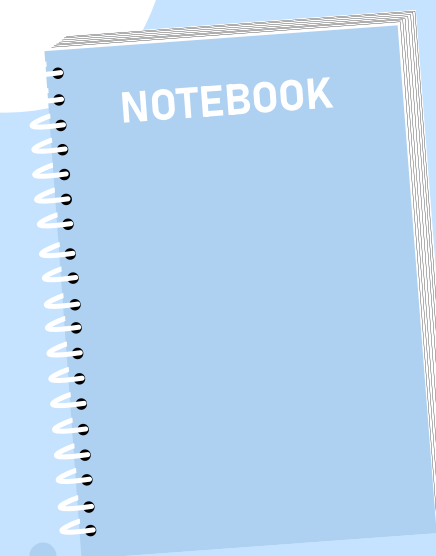
Mokinių amžius: 11-18 metų

Kalbos mokėjimo lygis: B2

Tema: Nuo Mikalojaus Konstantino Čiurlionio iki algoritmo

Uždavinys: Stebėdami M. K. Čiurlionio kūrybos interpretaciją dirbtinio intelekto kontekste, diskutuodami ir atlikdami individualias kūrybines užduotis, mokiniai atpažins meno ir algoritmo sąsajas, apibūdins bent 2–3 dirbtinio intelekto raiškos požymius bei suformuluos asmeninę nuomonę apie žmogaus ir technologijos santykį kūryboje.

Mokanti mokytoja: Greta Botyriūtė-Skietienė

NUO MIKALOJAUS KONSTANTINO ČIURLIONIO IKI ALGORITMO

Parengė lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja
Greta Botyriūtė-Skiotienė

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis „Miestas“, 1908 m.

UŽDAVINYS

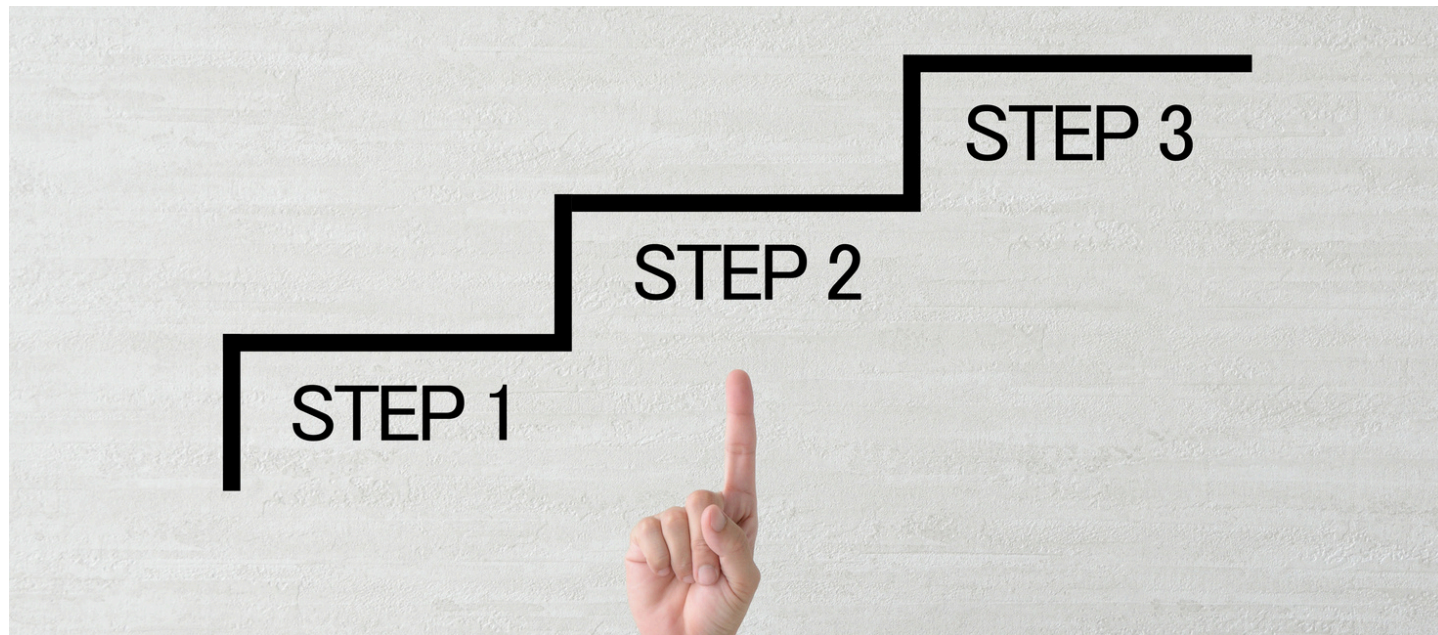
Stebėdami **M. K. Čiurlionio** kūrybos **interpretaciją** dirbtinio intelekto kontekste, diskutuodami ir atlikdami individualias kūrybines užduotis, mokiniai atpažins **meno** ir **algoritmo** sąsajas, apibūdins bent 2–3 dirbtinio intelekto raiškos požymius bei suformuluos asmeninę nuomonę apie žmogaus ir technologijos santykį kūryboje.

KOMPETENCIJOS

- Komunikavimo: mokiniai aiškiai perteikia mintis, interpretuodami meno ir algoritmų sąsajas bei išreikšdami savo įžvalgas.
- Kūrybiškumo: mokiniai kuria savo „meno algoritmus“ ir interpretuoja juos vaizduose, jungdami emociją su struktūra.
- Kritinio mąstymo: mokiniai vertina, ar kūrybos rezultatas yra žmogaus ar DI, argumentuodami savo nuomonę.

SĄVOKOS

Algoritmas – tai griežtai apibrėžta taisyklių, veiksmų ar skaičiavimų seka, skirta nustatytam tikslui pasiekti arba uždaviniui išspręsti.

Interpretacija – tai yra, kai mes savo supratimu ir žiniomis paaiškiname, ką reiškia koks nors menas, tekstas ar įvykis.

M. K. Čiurlionis – lietuvių kompozitorius, dailininkas, kultūros veikėjas. Čiurlionis vertinamas kaip žymiausias kada nors gyvenęs Lietuvos dailininkas ir kompozitorius.

Kompozitorius – tai žmogus, kuriantis muziką, muzikinių kūrinių autorius.

Menas – tai kūryba, kurioje žmonės per vaizdus, garsus ar žodžius išreiškia savo jausmus ir mintis.

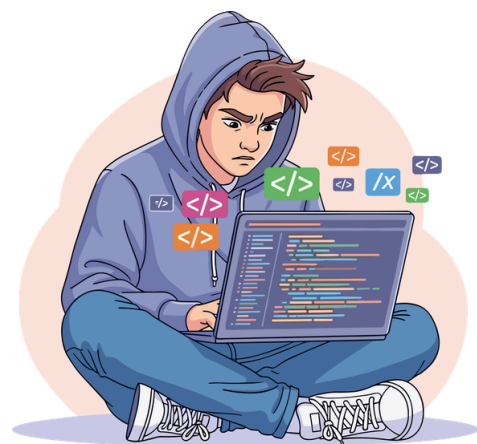

Čiurlionis tapė muziką. O šiandien algoritmas tapo Čiurlionį.

ĮSIVAIZDUOKITE...ESATE MENO DETEKTYVAI

Menininkai – pastebi spalvas, nuotaiką ir vaizdus. Jie atkreipia dėmesį, kas atrodo gražu.

Programuotojai – pastebi, kas atrodo dirbtina, labai tikslu ar panašu į kompiuterio darbą.

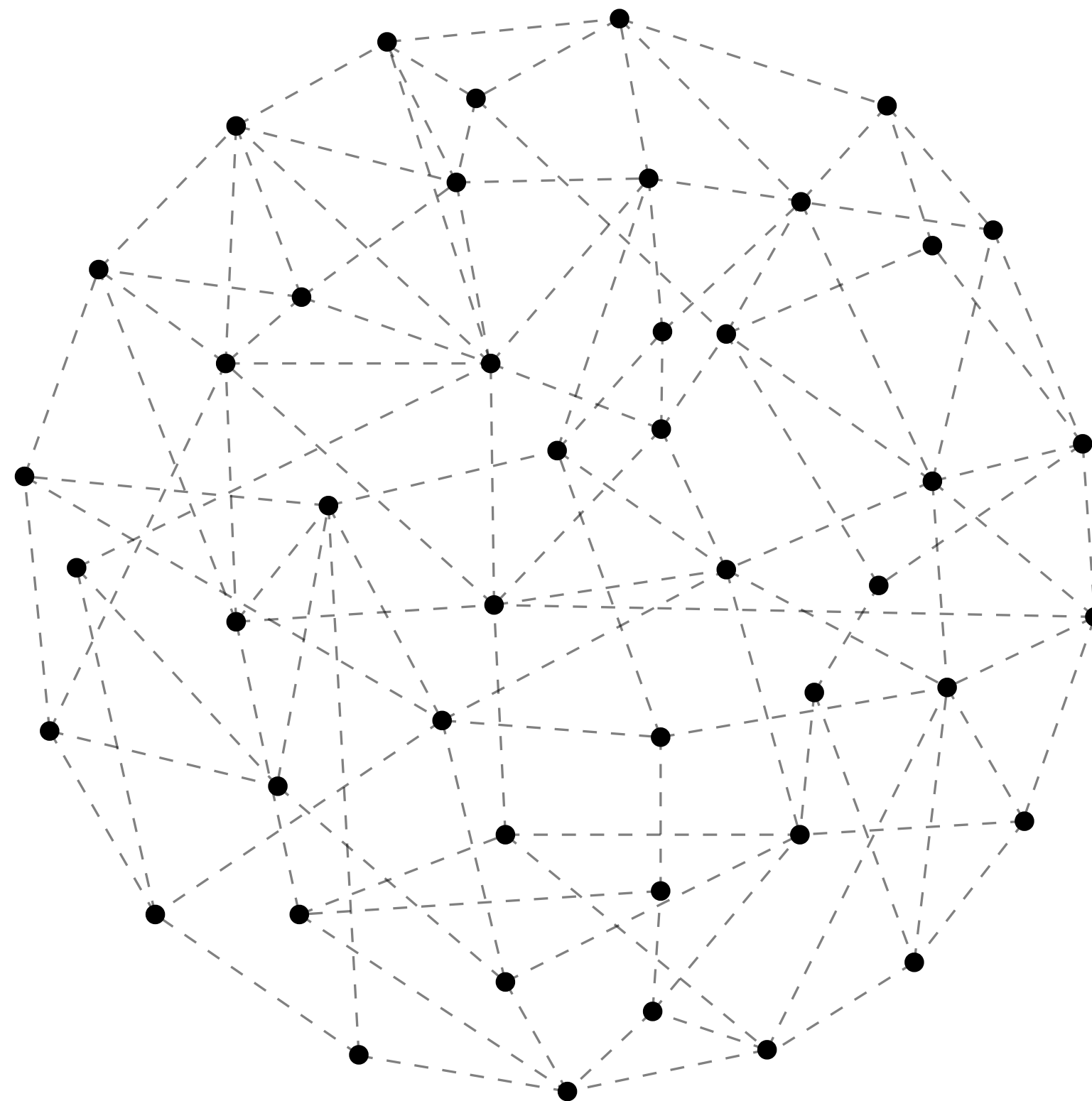
Filosofai – svarsto, ar tai žmogaus kūryba. Jie ieško teiginių: kodėl tai gali būti žmogaus/DI kuriamas menas.

O JEIGU M. K. ČIURLIONIO PAVEIKSLAI ATGYTŲ?

PABANDYKIME SUKURTI ALGORITMĄ

- nupiešk spiralę;
- pridėk mėlyną spalvą;
- pridėk M. K. Čiurlionio motyvą;
- pridėk kosmoso motyvą;

M.K. CIURLIONIS

SUKURKIME ALGORITMĄ DI

- įvardykite, kas pavaizduota;
- kokios vyrauja spalvos;
- įvardykite keletą detalių.

Pavyzdžiui: Šiame paveiksle pavaizduoda...

LAISVASIS RAŠYMAS

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis „Bičiulystė“, 1906/7 m.

Pažiūrėk į M. K. Čiurlionio paveikslą „Draugystė“. Pagalvok, ką jame matai, kokias emocijas jis kelia. Kaip atrodo draugystė šviesoje, spalvose, formose? Ką norėjo pasakyti dailininkas?

Tavo tikslas – rašyti 5 minutes nepakeliant rankos nuo popieriaus.

Rašyk viską, kas ateina į galvą – mintis, jausmus, palyginimus, klausimus. Nesvarbu, ar tai sakinyš, ar žodis, ar jausmo apibūdinimas – svarbu, kad mąstytum rašydamas.

Nepataisyk klaidų, negrįžk atgal – tiesiog leisk mintims tekėti.

Rašymo pradžiai gali padėti šie sakiniai:

- „Šiame paveiksle draugystė man atrodo kaip...“
- „Man atrodo, kad šviesa tarp veikėjų reiškia...“
- „Žiūrėdamas į šį paveikslą jaučiu...“
- „Draugystė, kaip ją matau čia, yra...“

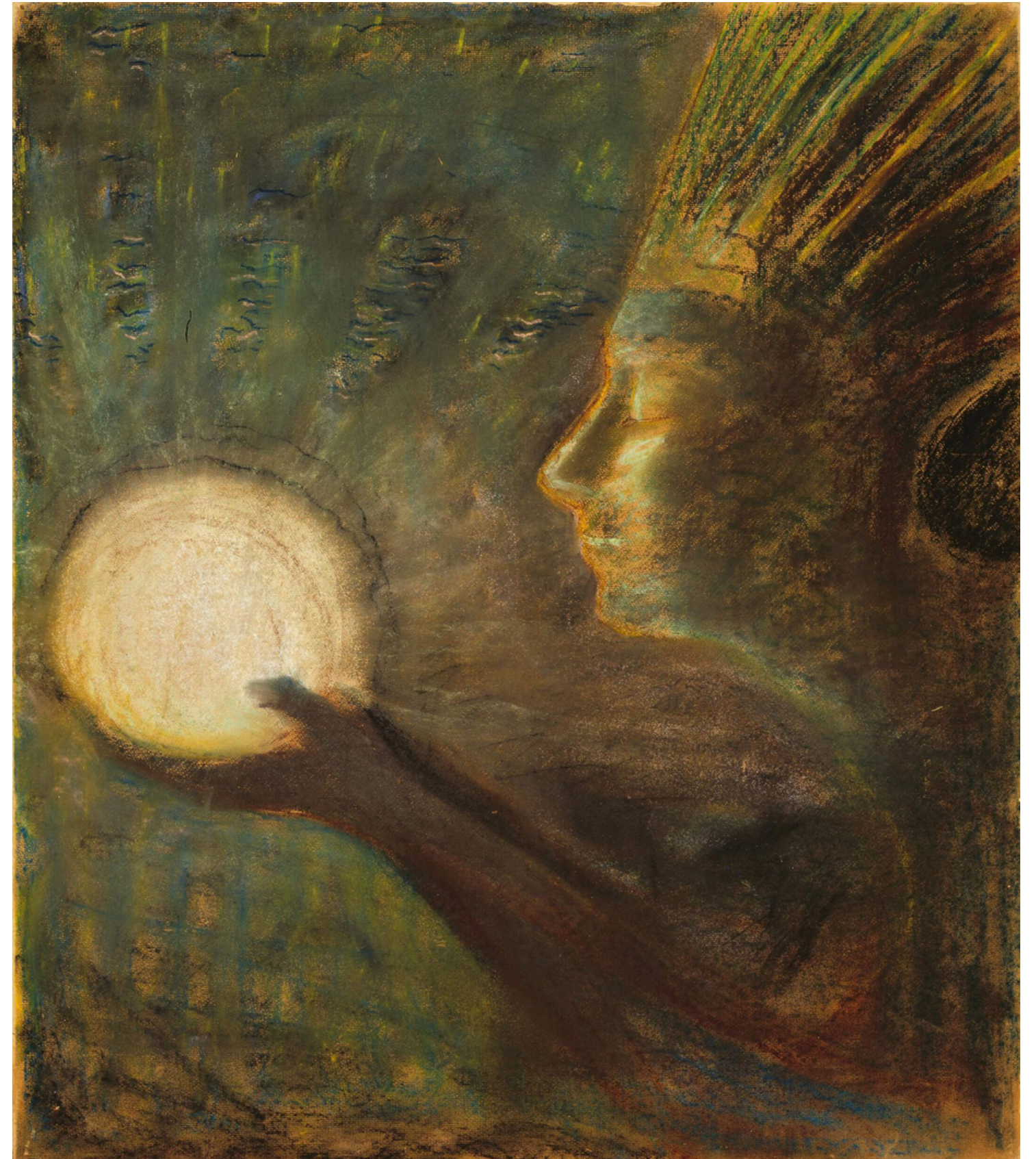
GRYNINAME TEKSTĄ

Žiūrėdamas į M. K. Čiurlionio paveikslą „Draugystė“, jaučiu, kad jame daug šviesos. Šviesa, šviesa, maloni, neryški, neakinanti. Galvoju, kad draugystė čia atrodo kaip šviesa, jungianti du žmones ar pasaulius. Pasaulius, kuriuos galima įkvėpti, iškvėpti, pajauti, paragauti. Įsidėti į burną mėtinuką. Spalvos ramios, šiltos, jos kuria tylos ir pasitikėjimo jausmą. Man atrodo, kad dailininkas norėjo parodyti, jog tikra draugystė nereikalauja žodžių – ji juntama širdimi. Kaip toje pasakoje apie Mažąjį prinčą, juk susidraugavęs tampa amžinai atsakingas už tą, su kuriuo susidraugavai. Šis paveikslas man primena, kad draugas yra tas, kuris būna šalia net tada, kai aplink tamsu. Žiūrint į paveikslą, norisi šypsotis ir tikėti, kad tokia šviesa gyvena kiekviename žmoguje.

SUKURKIME ALGORITMĄ DI

- įvardykite, kas pavaizduota;
- kokios vyrauja spalvos;
- įvardykite keletą detalių.

Pavyzdžiui: Šiame paveiksle pavaizduoda...

SAVIREFLEKSIJA

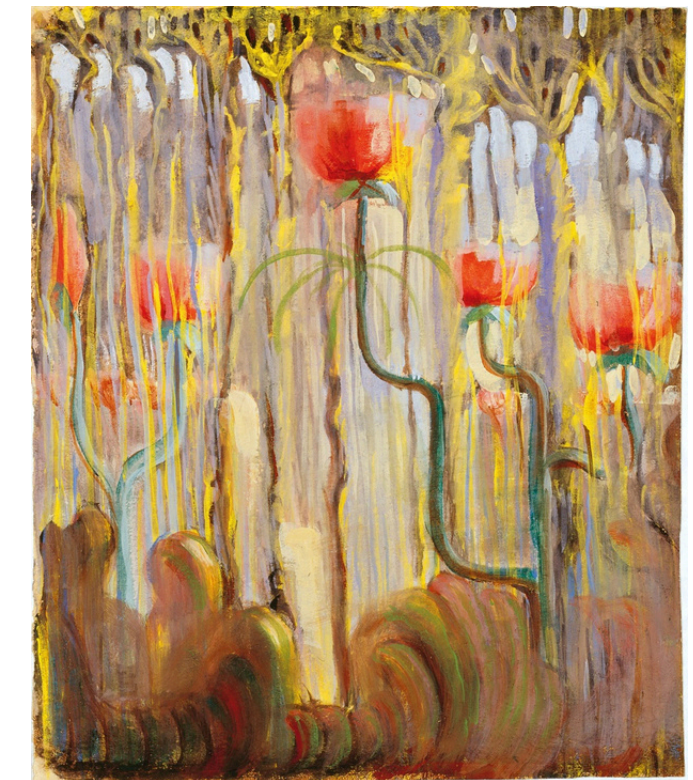
Mikalojus Konstantinas Čiurlionis
„Kompozicija“, 1903 m.

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis
„Laidotuvių simfonija. VI iš 7
paveikslų ciklo“, 1903 m.

Mikalojus Konstantinas
Čiurlionis „Laivas“, 1905/6 m.

Mikalojus Konstantinas
Čiurlionis „Pasaulio
sutvėrimas. IX iš 13 paveikslų
ciklo.“, 1905/6 m.